

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek Zápolya-
u. 1. hová a lap szel-
vény részét illető min-
közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybcske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz 10.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybcskerek, 1917. XLVI. évfolyam, 32. szám. Péntek, február 9.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távlati jelentésel. —

A buvárhajóharc teljes erővel folyik.

**Az entente hajók pusztulása. — Egy nap alatt 22 hajó. — Ame-
rika óvatos. — Wilson felhívása a semlegeseknél kudarcot val-
lott. — Hollandia semleges marad. — Monarchiánk és Amerika.**

**Az entente-hajók pusztulása.
Egy nap alatt 22 hajó.**

Budapest, febr. 9. Luganóból
sürgönyzik:

A Corriere della Sera az utóbbi na-
pokban történt rendkívül méretű hajó-
elsüllyesztésekről írva, beismeri, hogy a
német tengeralfajóharc már teljes erő-
vel folyik.

Budapest, febr. 9. Hágából sür-
gönyzik:

Kedden és szerdán az entente hu-
szonhét, összesen hatvanezer tonnát
kitévő hajóját vesztette el.

Budapest, febr. 9. A Corriere
della Sera jelenti Londonból:

**A legutóbbi huszonnégy óra alatt
huszonkét entente hajót süllyesztettek el.**

Budapest, febr. 9. Rotterdamból
sürgönyzik:

Az angol admirális beismeri, hogy
a Port Adelaid nyolcezer tonnás sze-
mészállító gőzöst e hó 3-ikán német
buvárhajó elsüllyesztette. Utasait a Sa-
marinda gőzös megmentette.

Budapest, február 9. London-
ból sürgönyzik: Hivatalosan közlik:

Legutóbb a következő gőzöskéket
süllyesztették el: Torno 1850 tonna,
Tomas Dauntles 2157 tonna, Dissage,
Lare-Cranse, Corateon és Prince (az utóbbi
2776 tonnás) Hollinside 2682 tonna s
a California személysállító gőzöst. Az
utóbbin a személyzettel együtt 205 em-
ber volt. A személyzetből 28-an, az uta-
sok közül hárman a vízbe fuladtak.

Budapest, febr. 9. Madridból sür-
gönyzik:

A kikötőben az ententének szánt
rakományokat a hajókból kirakták. Cas-
tallonban abba hagyták a narancsszüre-
tet. Valenciában az entente-tal rokon-
szervező köztársasági pártiak tüntettek
az entente mellett. Nagyobb összeütkö-
zésre is kerül a sor, míg végre a rend-
őrség nehezen helyreállította a rendet.

Amerika óvatos.

Budapest, febr. 9. Berlinből sür-
gönyzik: Az Associated Press jelenti:

Wilson lépést tett az irányban,
hogy a kormány magatartása a várako-
zás idején megfontolt és minden kriti-
kán felül álló legyen.

Hivatalosan közlik:

Az amerikai kormány nagyon fi-
gyel arra, hogy Németország nem ad-
e okot más államoknak a jogos panasza-
ra. A hivatalnokok utasítottak, hogy óva-
kodjanak az elhamarkodott lépésektől.

Budapest, febr. 9. A Times je-
lenti Washingtonból:

Ottani politikai körökben számolnak
egy koalíciós kabinet alakításával, amely-
ben résztvennének a republikánus párt-
ból Taft és Rooth s az utóbbi külügy-
miniszter lenne. Attól félnek, hogy Bryan
a kongresszusban békevitát kezd, ami
a mostani körülmények között igen kel-
lemetlen lenne.

**Wilson felhívása a semlege-
sekhez kudarcot vallott.**

Budapest, febr. 9. A Times je-
lenti Newyorkból:

Az amerikaiak belátják már, hogy
Wilsonnak az európai semleges államok-
hoz intézett felhívása eredménytelen ma-
rad s Wilson szándéka, hogy Németor-
szágra háboru nélkül nyomást gyakorol-
jon, valószínűleg kudarcot vallott.

Hollandia semleges marad.

Budapest, febr. 9. Hágából sür-
gönyzik:

Linden miniszterelnök és külügymi-
niszter a kamarában a következő nyilat-
kozatot tette:

— A kormány a háboru eddigi fo-
lyamán megőrizte semlegességét. A kor-
mány főképpen a tengerek szabadságát
védelmezte mindig. A Németország által
most bejelentett intézkedések ellen nyo-
matékosan tiltakozott, azonban éppoly
kevésé találtunk okot nemzetközi poli-
tikánk megváltoztatására, mint az előző

esetekben, amikor nemzetközi jogokat
megsértettek. A kormány szigoruan ra-
gaszkodik semlegességéhez mindkét had-
viselő féllel szemben. Területünknek,
szuverenitásunknak bármely oldalról
való megsértését fegyveres ellentállással
megvédelmezzük.

Monarchiánk és Amerika.

Budapest, febr. 9. Bécsből sür-
gönyzik:

Czernyn gróf [külügyminiszter
tárgyalásai Penfield amerikai nagy-
követtel a körül forognak, vajjon van-e
mód arra, hogy amerikai állampolgárok
a Földközi tengeren életük veszélyez-
tetése nélkül utazhassanak. Németor-
szág e részben hajlandó engedményt
tenni, amennyiben ezzel nem érinti a
szigorított buvárhajóhadjárat hadviselé-
seinek elveit.

Az olaszországi szénínség.

Budapest, febr. 9. Luganóból sür-
gönyzik:

Mint a Corriere della Sera jelenti
az olasz kereskedelmi miniszter az angol
kormányval a szén és takarmányszál-
lítás dolgában megállapodott, és Párisba
utazott, hogy a szállítási eszközök ren-
delkezésre bocsátásáról tanácskozzék.

Az Avanti jelenti, hogy a szénhiány
miatt Firenzében zavargások törtek ki,
amelyek a kormánynak komoly gondot
okoznak.

**Az oroszok is önállósítani
akarják Lengyelországot.**

Budapest, febr. 9. Londonból
sürgönyzik:

A Reutter ügynökség a cár legutóbbi
hadparancsával kapcsolatban arról érte-
sül, hogy Oroszország Lengyelországnak
szintén önálló állami berendezést akar
adni, saját törvényhozással és hadsereggel.

Hornig Károly püspök meghalt.

Budapest, febr. 9. Mint Veszprém-
ből sürgönyzik, Hornig Károly báró
biboros veszprémi püspök ma hajnalban
Veszprémben 77 éves korában szívszél-
hűdésben hirtelen elhunyt.

Az ellenséges és a semleges államok kereskedelmi mérlegei.

— febr. 9.

Valamennyi állam multévi kereskedelmi mérlegének összeállítására érdekes fölvilágosítást nyújtana az eltolódásokról, amelyek a nemzetközi kereskedelemben a háború folytán történtek, érdekes fölvilágosítást a hadviselő államok növekvő eladósodásáról és a semleges államok gyarapodó gazdaságáról. Pontos statisztika sajnos nem lehetséges. Egy csomó állam egyáltalában nem hozza nyilvánosságra mérlegét, más államokból csak lassan és igen hiányosan érkezik be az anyag. Azonban már a hozzáférhető adatok is elég világos és érdekes képet nyújtanak. Anglia behozatala 1916-ban 949.15 (+97.26) millió font sterling; kivitele 506.55 (+121.68) millió font sterlinget tett ki; beviteli fölsége vagyis passzívzaldója ilyenformán 443 millió font sterlingre rugott, az 1915-ös év 447 milliójával szemben. Ezek a számok nem egészen pontosak, mert a körülbelül 100 millió fontot kitevő másodszori kivitel a kivitel összértékében nem jelenik meg, ami pedig csökkentené a passzívzaldót; másrészt az állam külföldi direkt rendelései, a hadiszállításoknak a legnagyobb hányada, szintén nem szerepel a statisztikában és ezért a passzívzaldó valódi értékénél jóval kisebbnek látszik. Franciaország bevétele az 1916-os év első 10 hónapjában 8340 millió frank, kivitele 2860 millió frank volt, amihez azonban hivatalosan megjegyzik, hogy az áruk régi kereskedelmi értékükkel szerepelnek, holott a behozatali érték általában 40%-kal, a kiviteli érték átlag 50%-kal emelkedett. Így átszámítva a behozatali érték 15.8, a kiviteli érték 4.29 milliárd frankra rug, tehát 11 1/2 milliárd franknyi passzívzaldó mutatkozik. Oroszország 1916 első 11 hónapjában 1965.5 millió rubelért hozott be árut, 974.5 millióval többért, mint 1915-ben és 919 millióval többért, mint 1914-ben 536.5 millió értékű árut vitt ki (172 millió rubellel többért mint 1915-ben, illetőleg 399 millió rubellel kevesebbet, mint 1914-ben). A passzívzaldó ilyenformán 1429 millió rubel az 1915-ös év 627 és az 1914-es év 111 milliójával szemben. Oroszország bevétele az 1916-os év első 9 hónapjában 4220.75 millió lirát tett ki, kivitele 1722 milliót, passzívzaldója ilyenformán 2449 millió lira

Főellenségeinknek 1916-ban több mint 30 millió koronát, 25 milliárddal többet, mint az utolsó békeévekben kellett külkereskedelmük egyenlege gyanánt külföldre, elsősorban a semlegeseknek fizetniök. Ha feltesszük, hogy a békemérlegek valami egyensúlyi állapotfelét jelentenek, hogy Anglia és Franciaország, e hitelezőállamok és Olaszország, e kivándorló-és idegenforgalmi állam nehézség nélkül ki tudták volna fizetni akkori mérlegpasszívjukat — Olaszország ma már nem tudná, mert a kivándorlás és idegenforgalom megszűnt —; ez a 25 milliárdnyi növekvés kétségtelenül eladósodást, illetőleg vagyonsökkenést jelent. Minő színvonalra kellett volna süllyedniök ez államok devizaárfolyamainak, ha nem sikerült volna kölcsönöket felvenniök a semleges államokban, illetőleg értékeket dobni azok piacára.

Nézzük meg most már a kép kiegészítésül egynehány semleges államnak, valamint Japán mérlegét, mert hiszen Japán földrajzi helyzeténél és a háborúban való közvetlen részvételének minimális voltánál fogva olyan helyzetben van, mint a semleges álla-

mok. Az Egyesült Államok 1916-ban 2392 (+613) millió dollár értékű árut hoztak be és 5431 (+1875) millió dollár értékű árut vittek ki; kereskedelmi mérlegük aktív egyenlege tehát 3039 (+1258) millió dollárt, vagyis kerek 15 milliárd koronát ért el, egy 2.8 milliárd koronányi béke átlaggal szemben. Japán 1916-ban 729 (+197) millió yen értékű árut hozott be és 1079 (+373) millió yen értékű árut vitt ki. A kiviteli fölség tehát 350 (+176) millió yent, azaz 860 millió koronát tett ki a három utolsó békeév 208 millió koronányi passzív egyenlegével szemben. A japán kereskedelmi mérleg ilyenformán több mint egy millió koronával javult. Kanada (amely szintén idetartozik, noha szintén nem semleges állam) az 1915/16-os pénzügyi esztendőre több mint 1 1/2 milliárd koronányi kiviteli fölséget mutat fel. Svájcban csak az 1915-ös számokat kaptuk meg; ebben az évben kivitelük 1670 millió frankra emelkedett a két előző év 1186 és 1376 millió frankjával szemben, bevételük 1680 frankra, 1478 és 1919 millió frankkal szemben: ennél fogva kereskedelmi mérlegük passzív egyenlege 543 ill. 292 millióról 10 millió frankra esett. Hasonló a helyzet, sőt még fokozott mértékben mutatkozik valamennyi semleges államnál, amelyeknek kereskedelmi mérlegét nem ismerjük. Argentínánál, Braziliánál, Hollandiánál és a skandináv államoknál. Még Spanyolország is aranyban uszik most. Ha valamennyi kereskedelmi mérlegét ismernők, — statisztikai jelvük-től és a pénzegységtől eltekintve — a passzív egyenlegeknek ugyanakkora összértéket kellene adniök, mint az aktívoknak. Pontosan ki-tünnék, mely államok nyertek és melyek veszítettek a háborúban. Azonban ne gondoljuk, hogy a fent kiszámított 30, illetőleg 25 milliárd a nagy európai ententeállamok egész megterhelesét jelenti. Nem jelenti, csak vagyoni helyzetüknek a külfölddel szemben egy háborús év, az 1916-os esztendő folyamán való rosszabbodását.

HIREK.

— Hivatalos jelentések február hó 8-ikáról.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Hőfer jelentései:

Keleti harcér:

Az ellenségnek a Casinu-völgytől keletre megkísérelt támadását tüzelésünk már annak kezdetén megghusította. Német rohamcsapatok Woronczyntól nyugatra behatoltak az ellenség állásba, az ott levő védőcsapatoknak jelentékeny veszteségeket okoztak és saját veszteség nélkül néhány fogolylyal tértek vissza.

Olasz harcér:

Tolmein mellett és Vallasában (Roveretótól délkeletre) lefolyt ránk nézve sikeres kisebb vállalkozásoktól eltekintve, nem volt jelentős esemény.

Délkeleti harcér:

Berat vidékén egy járőrszolgálatot teljesítő csendőrünk lelött egy olasz repülőgépet.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Albrecht württembergi herceg hadserege: Az Ypern-hajlásban este élénk tüzelési tevékenység volt. Wytschaete-hajlásban nagy ki-terjedésű robbantásokkal az ellenséges akna-folyosók jelentékeny részét megsemmisítettük. Egy angol repülőraj Brüggé városára bombákat dobott le, amelyek azonkívül, hogy házakat romboltak szét, egy iskolában egy asszonyt és

16 gyermeket megöltek, két felnőttet pedig megsebesítettek, katonai művekben nem esett kár. Rupprecht trónörökös hadserege: A labassei-csatorna mindkét oldalán, az Ancre mentén és Bouchavesnél a tüzéségi tűz az előző napokban fokozódott. Éjjel után az Ancre északi partján és Bouchavesnestől délkeletre az angolok támadtak. Egyes pontokon kezdetben elért sikereiket ellentámadásunk hamarosan kiegyenlítette. A trónörökös hadserege: Az Aire-völgyben és Vauquoisnál az Argonneoktól keletre előretörő csapatok a francia árkokból 17 fogolylyal tértek vissza.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harc-ronala: Kisiellinnél Lucktól nyugatra felderítő előretörésünk sikeres volt.

József főherceg vezérezredes hadserege-ronala: A hóval fedett Kárpátokban és Moldva nyugati részének hegyi területén több helyen élénk tüzéségi tevékenység volt és portyázó osztagok útközetei fordultak elő.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A helyzet változatlan.

Macedon arcvonal:

Az Ochrida és a Prespa-tó között előőr-sök csatározásai folytak, amelyekből francia foglyokat szállítottunk be — Ludendorff.

— A nagybecskereki állami felső kereskedelmi iskola új igazgatója. Mint már közöltük, a vallás- és közoktatási miniszter az elhunyt Knyaskó Lajos helyébe Turzer János turócszentmártoni felső kereskedelmi iskolai igazgatót nevezte ki a nagybecskereki áll. felső kereskedelmi és polgári iskola igazgatójává. Az új igazgató már Nagybecskerekre érkezett s átvette az iskola vezetését.

— Makáma a hidegről. — Mikor a krónikásnak már elfagy keze, lába — mit tehet egyebet keserves kinjába. — Kezébe hamar néhány verslábat vesz — s makámát szerez. Ez a hideg, ami ránk nehezdedt — s csip, szur, mar mint az ecet — nem bir ki prózát, verset — csak makáma-keservet. — Cipőnk, ruhánk minden rongyos — százakért mér ránk a boltos. — Ennivalónk sovány falat — de ehetünk helyette elég havat. — Ezt az egyet olesón adják — mert az árát nem maximal-ták. — A farkas ordít, a gyermek sir — az egész világ egy rettentő sir. — S ha eszünkbe jut erről a rimről a zsir — hát a gyomrunk is sir. — Fánk, szenünk a drága kincs — már régen nincs. — Minden mi volt, mi van, mi lesz, csak egyre drágul — a lehelettől, a schajtástul — s ha leszen még gyümölcs talán — legszebb lesz köztük az uzsorás a fán. — Egyebekben kérünk egy Hidegközpontot — s akkor szenvedésünkhöz tehetünk pontot — mert fagy és hideg, ami most megvesz — mindjárt nem lesz.

— Köszönet. Mindazon kedves ismerőseimnek, kik soronkívüli előléptetésem alkalmából üdvözlésükkel elhalmoztak, addig is, míg levélileg külön-külön tehetem, ezuton mondok szívem egész melegével köszönetet. Fischer Miklós, cs. és kir. tartalékos százados.

— Homunkulus III. A Homunkulus csodálatos és gyönyörű törtéjájának harmadik részét holnap szombaton és holnapután vasárnapon mutatja be a Városi Mozi. A közönség már feszült érdeklődéssel várja a Homunkulus folytatását, amely színes izgalmas meséjével s Olaf Fönss bámulatosan tökéletes művészi alakításával igazi szenzációja a mozgófénykép színházak műsorának. A Homunkulus harmadik része különösen érdekes s a közönség ezuttal is a legnagyobb élvezetet és művészi gyönyörűséget fog benne találni.

— Könyveket a harcérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harcérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontál-megyei Közművelődési Egyesület készí-gel továbbítja.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, február 10-én 3 előadás: d. u. 5, 7 és 9 órakor: Vasárnap, február 11-én 4 előadás: d. u. 3, 5, 7 és 9 óra: a kor rendez helyarakkal.

HOMUNKULUS.

Egy újfajta élőlény története 4 felvonásban. A Homunkulus — Olaf Fönss, Famulus — Friedrich Kühne.

A sorozat 3-ik filmje.

Elsőrendű zenekíséret.

— **Mindent a hadseregnek!** A m. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapju és vászonruhákat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítményéhez (IV. Váci-utca 38. sz.) a harcot való felhasználás végett. A „Szeretetadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíttatnak.

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!** Hadsegélyző Hivatal főpénztára. Képviselőház.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. n. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyelete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. n. 2-5 óráig. — A beírások szintén ott eszközöltetnek.

Mégis

bekövetkezett az, amit tőlünk telhetőleg igyekeztünk elkerülni s amitől szeretnénk volna kedves, hüvelyközönségünket megkímélni. Olyan példátlan módon drágultak

meg

az összes gyártási nyersanyagok, munkabérek, szállítási költségek, hogy csak emberfeletti nehézségekkel tudjuk a Diana-sósorszeszt régi kiváló minőségében és erősségében a közönségnek adni. Nem

lesz

ember, aki nem ismerné e súlyos viszonyokat, s aki ne találná ily körülmények között érhetőnek, sőt jogosnak, hogy a Diana-sósorszesz árát újra kellett szabályoznunk. De ha majd elkövetkezik

a béke

és ismét helyreállanak a háború előtti állapotok, akkor mi is sietni fogunk érvénybejuttatni közönségünk részére azokat az eladási árakat, melyek régebben fennállottak

Ezidő szerint a

kis üveg Diana-sósorszesz ára . . . K 1-30
nagy „ „ „ „ „ 3-50
legnagyobb „ „ „ „ „ 7-—

DIANA kereskedelmi r.t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

Poszton az olasz fronton.

Olasz front, január 30.

Hideg, józan, csillogó éjszaka. 12 óra 10 perc. A K . . . csucson. Átható, jótékony, mindent beburkoló sötétség; az olasz hegyeken a hó világít, a mieink alszanak. A Gross Glöckner fölött kissé derengő fény, mintha egy alvó, jóllakott város volna ott, a kultura, az élet . . .

A kegyetlen arcú sziklák, a sikongó szakadékok, a bugyborékoló, hörgő vizek, a romlás, az enyészet: minden-minden alszik, szunynyad, álmodik. A hold még nem jött fel. Az égen a csillagok kutató szemei, ragyogó fénypontok miriádjai. Fejem felett a Vénusz, szűzi tisztaságában, szegyenkezve burkolódzik a ködös fényudvarába, a mennybolt-azur briliánsa, a diadém drágaköve. A távolban sárgás csillagszem, de nem a Mars, hanem egy kémlő olasz fényező, a Mars egy hegykatlan fölött pihog.

Mély atölelhetetlen kékség, tiszta, megszámlálhatatlan fénysemek, remegő, bizonytalan konturok, alvó, kéjesen szunnyadó hegyek silhonnettjei: ez most az éjszaka képe, amikor nem hallatszanak a síró zugások, a zizegő dübörgések, amikor pir költözik a sápadt, elszántan remegő arcokba.

Megyünk a Laufgrabenben posztokat vizitálni. Én tulajdonképpen kíséreként szerepelek, jól megnézek, figyelek mindent. Meglehető

sötét van, alig látom, hová teszem a lábomat, pedig a kezilámpám a kezemben van, de a világítás tilos. S így csak találokra, lassan, tapogatózva megyek, néha-néha elcsuszom, térdre bukok a sikosra taposott havon s épen leakarom magamról rázni a havat, mikor hirtelen zajt, fegyvercsörgést hallok 6 lépésnyire:

— Halt! Wer da?

— Inspektions offizier. Ezt T. zászlós mondja. Az előbbi hang — a poszt — újra megszólal:

— Inspektionsoffizier vor! A fegyver még mindig a kezében reánk szögezve, keze a ravaszon: minden percben elsülhet. Négy lépést teszünk előre:

— Halt! Feldruf?

A zászlós a helyéről nem mozdul előre, hanem felső testét előrehajtvá szinte belesugja a poszt fülébe:

— Apfel! S most ő kérdezi:

— Losung?

S a poszt ugyanolyan halkán mondja:

— Adria. Passiert! S vállára csapja a fegyverét, mereven tisztelget s mozdulatlanul néz bele az éjszakába, a semmiségbe . . .

— Nem láttál semmi gyanusát? Nem történt semmi?

— Zászlós urnak jelentem alássan, semmi.

Hiszén . . . alszanak talán azok is odaát.

— Hát csak jó megfigyelni mindent. Ha valamit látsz, szólni, vagy alaromat csapni!

— Igenis. Keményen, szinte kiáltva mondja, szeretném megkérdezni, honnan való, de már megyünk tovább. S ez a jelenet 4—5-ször megismétlődik s a halk suttogás, a titkolódzás olybá tünteti fel az egészet, mintha ezek az emberek egy titkos, ismeretlen szektának volnának a tagjai.

S most hátam mögött előbukkan egy szikla mögül a hold. Elegáns, artisztikusan vékony sarlóju. Csillog. Szíporkázik. Bevilágít mindent olvasztott, folyékony ezüsttel öntve le. A hegygerincek merészen nyújtogatják csillogó, telt nyakukat, mintha fürdő nimfák, tengeri nadályok ezrei incselkednének a szememmel, hívnának, csábítanának, oly szép, oly tündéri ez.

Visszamegyünk, virrasztunk. 4 óra felé egy telefonbeszélgetés töredékei hallatszanak át a telefonszobából:

„ . . . grosse Angriff soll erfolgt sein . . . grösste Wachsamkeit . . . ” kimegyünk hát újra. De a posztok, támadás, olaszok nem érdekelnek. Látok valamit. A hajnalt. A lila szürkületet.

Az ég még hanyag ruházatu, reggeli pongyolában van csak. A látóhatár alja husvörös, a hegyek még álmosak. Egy vad rajzolatú szikla mögül diadalmas sugár tör elő, az élet, a napsugár; átrobog az égen és megpihen a nyugati oldalon lévő királyfal sziklacsipkén.

A merész sugarcskát rajokban követik a többiek; színes, vigan kacagó, elszabadult vörös szallagok kószálnak az ég mezején, de nemsokára összetartanak és felvonszolják az égre a vörös, kevély napkorongot. A lila szürkület sikongva bukik a szakadékokba le, a vörös csillogás bearanyoz mindent, egy két madár ide-oda röpködve csipog: oly szép, meghatározó ez, hogy elfelejtem, hogy az olasz határon vagyok.

H. S.

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

690—1917. szám.

123—31

Pályázati hirdetmény

A bégafői községi szülészeti állás elhalálozás folytán megüresedett, amelyre ezenel pályázatot hirdetek.

Javadalom évi 240 korona fizetés és a gyermekágyas nők 6 napi ellátása után járó 6 korona látogatási díj, amennyiben tovább szükséges a látogatás, úgy minden további napra 1—1 korona jár még, a szegény nők ellátását pedig ingyen kell végeznie.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kelően felszerelt kérvényeiket folyó hó 25-ig hozzám terjesszék be.

Nagybecskereken, 1917. évi február hó 3. napján.

Lowieser s. k. főszolgabíró.

Bánlaci főszolgabírótól.
6358—916. szám. 113—2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye bánlaci járásában az elhalálozás folytán megüresedett Zichyfalva, Nagygáj, Nagymargita, Szentjános és Ürményháza községekből álló zichyfalvai körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A körorvosi állással egybekötött javadalom a következő: Az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 40. §-a alapján 1600 kor. törzsfizetés, amely 5 évenként 200—200 korona korpótlékkal emelkedik, 800 kor. lakbér és 800 kor. uti-átalány, valamint a szabályrendelet alapján szedhető rendelési, beteglátogatási és műtétért járó díjak. Továbbá megszeresheti magának a megválasztandó orvos a vasutnál, a ker. munkásbiztosító pénztárnál és a körben fekvő uradalmaknál a magánorvosi állásokat.

Pályázni kívánókat felhívom, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi március hó 1-ig adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határidejét később fogom megállapítani.

Bánlak, 1917 január hó 31-én.

Dr. Ürményi főszolgabíró.

5523—1916. sz.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye csenei járáshoz tartozó Kisjácsa községében megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6 §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában megkivánt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei szolgabírósnál 1917. évi február hó 20-ik napjáig nyújtsák be.

Javadalmazás

1. A község részéről 1240 korona fizetés, az 1913. évi LX. t.-c. alapján megállapítandó állami fizeteskiegészítés.

2. 100 korona utiátalány.

3. Szabad lakás és házikert élvezete.

4. Magán munkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A választás határnapját később fogom megállapítani.

Csene, 1917. évi február hó 1-én.

Sztojanovics Vazul, főszolgabíró.

A Nagybecskereki Takarékpénztár

mint a Devisa Központ bizományosa

vesz és elad a m. kir. miniszterium 4308/1916. sz. rendeletében foglaltak szerint:

külföldi pénznemeket,

arany- és kereskedelmi érméket

továbbá eszközöl

Márka és egyéb külföldi

valuta-átutalásokat

a Devisa Központ által megállapítandó napi árfolyamok mellett.

Vizsgázott fűtő

azonnali belépésre felvétetik.

125-21

Cim a kiadóban.

Szerb-aracsi Takarékpénztár Részvénytársaság Törökbecsén zárszámadásai az 1916. üzletéről.

MEGHIVÓ.

A „SZERB-ARACSI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG TÖRÖKBECSÉN” t. részvényesei ezennel a

XII. rendes közgyűlésre

amely az intézet helyiségeiben 1917. évi február hó 24-én d. e. 9 órakor fog megtartatni, tisztelettel meghívtnak.

N A P I R E N D:

1. Két tag megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgató-bizottság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A zárszámadások jóváhagyása, az igazgató- és felügyelő-bizottság részére leendő felmentvény megszavazása.
5. Igazgató-bizottság indítványa a tiszta nyereség felosztása iránt.

6. Öt tag választása az igazgató-bizottságba.
7. A felügyelő-bizottság megválasztása.
8. Esetleges indítványok.

Törökbecsén, 1917. évi január hó 25-én.

AZ IGAZGATÓ-BIZOTTSÁG.

* § 47. Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni akarnak, felhivatnak, hogy részvényeiket szelvényekkel együtt legalább 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet irodájába letétbe helyezték.

VAGYON.

MÉRLEG-SZÁMLA, lezárva 1916. évi december hó 31-én.

TEHER.

Pénzkészlet		34173	38	Részvénytőke	120000	—		
Váltók:				be nem fizetett	60000	—	60000	—
a tárcában	542458	—		Tartalékalap			21257	33
visszleszámitolásban	84260	—	626718	Takarékbetétek	489883	34		
Értékpapírok		11721	04	Rendes hetibetétek	227	—	490110	34
Leltár		700	—	Visszleszámitolt váltók			84260	—
Különféle követelések		1692	53	Hitelezők			2872	—
				Fel nem vett osztalék			290	—
				Átmeneti kamatok			7000	—
				Tiszta nyereség			9216	38
		675005	95				675005	95

VESZTESÉG.

VESZTESÉG ÉS NYERESÉG SZÁMLA, lezárva 1916. évi december hó 31-én.

NYERESÉG.

Kamatok:				Áthozat az 1915. évről			476	29
takarékbetétek után	22822	32		Váltók utáni kamat			58069	21
visszleszámitolt váltók után	9545	38	32367	Értékpapírok jövedelme			272	—
Allami adó	2167	96						
Községi pótdó	2166	—						
Utadó	145	18						
10% takarékbetétek utáni adó	2282	30	6761					
Fizetések			7600					
Költségek			2126					
Lakbér			500					
Kereskedelmi kamara illeték			187					
Betegsegélyző pénztár			58					
Tiszta nyereség			9216					
			58817				58817	50

Törökbecsén, 1916 december hó 31-én.

Bain Vlada s. k., pénztárnok.

Bain Vlada s. k., igazgató-helyettes.

Sztaits Iván s. k., könyvvezető.

A „Szerb-Aracsi Takarékpénztár részvénytársaság Törökbecsén” IGAZGATÓ-BIZOTTSÁGA:

Blázsín Ráda s. k.

Lálits Milos s. k.

Tuczakov Vuka (bevonult).

Glavás Milos s. k.

Bain Vlada s. k.

Glavás Isza s. k.

Kovacsev Szevan s. k.

Sztankovits Milanko s. k.

Tuczakov Szvetozár s. k.

Ezen „Mérleg, Veszteség- és Nyereség-számla” a „Szerb-Aracsi Takarékpénztár részvénytársaság” üzletkönyveivel összehasonlított, mindenben megegyezőnek és helyesnek találtatott. — Törökbecsén, 1916 december hó 31-én.

A „Szerb-Aracsi Takarékpénztár részvénytársaság Törökbecsén” FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGA:

Petrovits Dusan s. k.

Glavaski Mihajlo s. k.

Sztankovits Bogolyub s. k.

Miletits Arkadije s. k.

Malesev Bogolyub s. k.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.